

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
Helyben: Vidéken:  
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.  
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:  
**SIPOS BÉLA.**  
Kiadók és laptulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
Piacz-utca 47. és 49. szám.

## A városi fa ára.

Debreczen, szept. 9

Országszerte magánosokat és hatóságokat a közelgő télre fenyegető fa és széninség foglalkoztatja, mely az általános drágaság kapcsán valóságos veszedelem a nagy közönségre nézve.

Itt minálunk sajnos, ha a jelek nem csalnak, a hatóság nem hogy a veszedelem elhárításán, de a helyzet kiaknázásának fokozásán munkálkodik; mert mit jelentsen mást, hogy már két bizottságban a városi fa árának emelését szorgalmazta és hajtotta keresztül?

Bármennyire igaz is az, hogy a város közönségének fa szükségletét is csak részben fedezi a város fája, az országos, sőt a helyi piac faárait nem irányíthatja; még sem engedhető meg, hogy a szén és fa uzsorások sorába lépjen saját polgárainak kizsákmányolására.

A város mint fatermelő kifelé értékesítheti úgy a fáját, amint tudja, de itt bent saját lakosságától a tisztességes polgári haszonnál többet ne vehessen, mert hiszen a házi pénztár hiányát ugyis fedezi ez pótdobban, ami sokkalta igazságosabb és kevésbé sújtja a kis embereket, mint esetleg a felemelt fa-árak.

Véleményünk szerint a merev finansziális érdek nem vezeteti e fenyegető veszedelemmel szemben városunkat, nélkülözhetlen közszükségletéről lévén szó; sőt ama kifogás sem állhat meg, hogy nem áll módjában a hatóságnak megakadályozni, nehogy a concurrens kereskedők vásárolják össze tüzi fáját.

Az első azért, mert ha mindjárt fele szükségletét fedezi is a lakosság-nak a város fája, bármily magasan kelljen is a másik felét beszerezni, végeredményében olcsóbban tüzelt.

A másodikra nézve elég arra utalnunk, hogy már több város, közöttük a székes főváros a fenyegető veszedelemmel szemben külön szabályrendeletet alkotott, mely szabályrendeletnek nem érdektelen szakasza a mérték ellenőrzése; hogy a vevő megis kapja amit veszen, a fát is suly szerint rendeli eladni.

Szabályrendelettel nállunk is elejét vehetjük minden visszaélésnek, sőt a fa kiszolgáltatás arányát is szigorúan előírhatjuk és ellenőriztethetjük az adókönyvecskéikkel, mint már volt rá eset a multban.

De ha már végképpen a rideg önző finansziális szempontot akarja hatóságunk érvényesíteni, akkor legyen igazságos és mérjen egyenlő mértékkel minden polgárának. Ha a fa árát 24 koronáról 32 koronára emeli, ugy ezzel arányosan emelje a háztulajdonosoknak járó ugynevezett kompetencia fa árát is 18 koronáról 36 koronára!

Ez az osztó igazság! Mert ha drágább lett a fa, ugy nincsen különbség kompetencia vagy más milyen fa között, hanem arányosan kell az árakat emelnünk.

Ha már a város a fa inségből hasznot akar huzni, pénztárának méríteni, nem akarhatja ugyanezt a háztulajdonosok részére és a többi közönség kárára.

Jól tudja azt mindenki, hogy ma már sem jogosultsága, sem értelme nincsen az ily szolgálmányoknak, minő a competens fa.

Drágán fizeti meg a háztulajdonos a competentia fánál élvezett csekély ölenkénti mintegy 6 korona árelőnyt ama mintegy 7% pótdobban, amit ez a város lakosságára ró; de ha ragaszkodik hozzá ám tartsa fenn, azonban ne kívánja, hogy az eladó fa árának 32 koronára emelésével e kedvezményt megkészserezzük; annyi ugyan a 20 koronás kompetencia és 32 koronás eladó fa közötti differentia, szemben a jelenlegi 18 és 24 koronás árakkal. Érthetetlen a jog és pénzügyi bizottság jog és pénzügyi érzeke!

Egyrészt újabb kompetentiát osztogat a háztulajdonosoknak, másrészt felemeli a szegény ember tüzfájának az árát.

Nem gondolják, hogy a szolgálmányok osztogatásának kora lejárt és nem érzik mily viharat a jogos sőt indokolt elégtelenségnek zudítja magára a közgyűlés, ha az ily tulkapásokat sanctionálja?

Igaz ugyan, hogy a közgyűlés tagjai tulnyomó nagy részben háziurak; de meg kell gondolniok, hogy nem kizárólag háziurak, sőt tulnyomó többségben nem háziurakat

## A halál.

A halál ötféle lehet: *hősi, csendes, boldog, borzalmas* vagy *hirtelen*.

A *hősi halál* nemes és szép. Szive honszeretettől lángol. Járása délczeg. Szemei villogók. Arczán lelkesedés ül. Homlokát babér koszoruzza. Küzdjön a hazáért, egy eszméért vagy meggyőződésből, haljon meg a csatatéren, vagy bitófán, — a hősi halál mindig elragadóan szép. Gondolatára megdobban a hősi sziv s bár esontja ritkán jelöli emlékkő, neve kitörülhetetlen betűkkel van a halhatatlanság könyvébe írva.

A *csendes halál* szelid ábrázatu agastyán, jóságos mosollyal ajakán. A sok bánat láttára szive meglágyult az emberiség szenvedése iránt. Szeliden simogatja a verejtékes homlokot és biztatón mutat föl az égbe.

A *boldog halál* ifju, szép leány rózsakoszorúval fején. Szeretettel néz szép kék szemgivel a kisdedekre. Aranyos szárnyacskákat ígér nekik. Kis testvérekkel biztatja őket. Édes mosollyal nyújtják feléje kezecskéiket. Átfonják nyakát karjukkal, keblére hajtják fejecskéiket s felrepülnek vele az égbe.

A *borzalmas halál* epileptikus rohamokban szenvedő örült. Vérszopó vampyr. Akkor boldog, ha rendre vághatja az embereket, mint a kaszás a buzát. Megfertőzteti a levegőt, a vizet, a földet. Egő szövétnekekkel felgyújtja a világot és vérfürdőt rendez.

A *hirtelen halál* orvul támad. Vadul kaczag. Újabb és újabb borzalmakat talál ki. Higgadság, józanság hiába akarják megfékezni, nem bírnak vele. Kisiklik kezeik közül és rémtetteket követ el. Házaikat dönt össze. Hajókat súlyeszt el. Vonatokat üt össze. Sziklákat gördit le. Gyujtogat, rabol, gyilkol. Az ember élete soha sincs töle biztonságban.

Az ember hü követője az *árnyék*. Látja, érzi és tudja, követi. Hol előtte hol mögötte van; de soha el nem hagyja. Hűségesen és némán szolgálja. Tükre, a mely csak az igazat mutatja. Nem amit, nem csal, nem hizeleg soha. A halállal távozik és az emberrel enyészik el.

Egy cigánynak meghalt a felesége és a cigány azon törte a fejét, hogy hová is jutott be az asszonynak a lelke? A menyországba, az angyalkák közé aligha; mert házsártos volt és az ábrázata nagyon fekete.

## Borsajtóink

és kútszivattyuink tökéletesebbek és olcsóbbak minden versenygyártmánynál! Első kézből feltétlen jótállással árusítjuk Péterfia-utca 73. szám alatti raktárunkban. <<<

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság.”

képviselnek a törvényhatóságban és ha ezt meggondolják lehetetlen, hogy dr. Bacsó Dezső ügyvéd urnak igen helyes és mindenképen célravezető indítványát fogják magukévé tenni; mely nem a fa árát emelni, de a fa eladás legszigorubb ellenőrzését eszközöltetni javasolja.

## Hasznosítják a Hortobágyot.

### Elfogadott javaslat.

#### A nagybizottság ülése.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 9.

A rengeteg albizottsági tárgyalás után a hortobágy hasznosításának ügye eljutott a nagybizottság elé. Ma délután tartotta meg ülését a városa háza kis tanácstermében a hasznosító nagybizottság, a mely mélyreható vitatkozás után elfogadta az előterjesztett új javaslatot.

E szerint a Hortobágy megmarad legelőnek. A gazdaközönség 60 ezer koronával többet fizet a legeltetésért s így kerül ki az az összeg, amely a házipénztár jövedelmét szaporítja. Három ezer hold öntözés céljaira szolgál, melyet kaszálóként kezelnek s az így termelt szénát a gazdák között árusítják el. Ennek jövedelmét az öntözési költségek törlesztésére fordítják.

A javaslatot általánosságban elfogadta a bizottság. A részletes tárgyalást két hét múlva folytatják.

Ennek befejezése után a szeptember havi közgyűlés fog a kérdéssel foglalkozni.

Egyszer azt álmodta, hogy elment a feleségét keresni. Fekete gyémántból faragott palota előtt állott meg, melynek kapuja szinaranyból volt. A küszöbön egy háromfejű kutya feküdt és rá vicsorította a fogait. Sehogysem tudott miatta a kapun bejutni. Elővette hegedűjét és megnyiszorgatta. A kutya eleinte ugatott, azután vonítva elszaladt.

A cigány a palotába lépett és szebbnél-szebb terméken haladt át. Nem látott senkit, de a levegő telve volt csengéssel-bongással. Végre egy kupolás nagy teremben állott meg, melyet lidérczfény világított be. Bámulva nézte a terem drágaságait, mert az gyémánt-csillagokkal volt kirakva.

Szeretett volna néhányat elemelni, de oda voltak lánczolva. Soká állott a teremben és mikor elunta magát, elővette hegedűjét és elhuzott rajta néhány szép magyar nótát.

Alig hangzottak el azok, mikor a terem édes kacagás töltötte be és homlokát lágy szellőként érintették a szellemek. A kristályüvegéből készült teremajtó föltáruult és azon a halálbirodalom uralkodója, kíséretével lépett be. — Köztük voltak a furiák, Tantalus, Sisyphus, Ixion és Belus leá-

Részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Kovács József polgármester elnöke alatt Juhász Ignác, Komlóssy Artur, Király Gyula, Márk Endrei Márton Imre, Kövendy Domokos, Aczél Géza, Kertész István, Jármay Tamás, Vársári István, Rickl Antal, Polgáry József, Váczy János, Polgáry Bálint.

#### Nem jó a javaslat.

Az ülésen alig jelent meg a nagybizottság tagjainak fele. Elnök ismertette az albizottságok megállapodásait. Ezek lényege tudvalevően az, hogy az állattenyésztés érdekei megvédessenek.

Márk Endre szól elsősorban a tárgyhöz. Kijelentette, hogy szerinte igen veszedelmes az albizottság javaslatának elfogadása. Kérdi, hogy miként jött létre ez a javaslat.

Komlóssy Artur szintén fontosnak tart több rendbeli felvilágosítást, amit az elnök megadott.

Ezután Márk Endre érdemében szól a tárgyhöz. A javaslatot nem fogadja el, mert a 60 ezer koronát, melyet a gazdák a Hortobágy használatáért ajánlanak, kevés. A 8 millió értékű birtoknak tetemesen többet kell jövedelmezni.

Kövendy Domokos kérdi, hogy mit fele 60 ezer korona az.

#### Kevés a 60 ezer korona.

Juhász Ignác felolvassa a javaslat idevonatkozó részét, hogy az eddigi rendszer szerint az eddigi jövedelmen felül fognak fizetni 60 ezer koronát.

Király Gyula megadja a felvilágosítást. E szerint ezt az összeget a gazdák kon mint legelőbért hajtják be. A költségvetésben megállapítják elsőre a szükséges kiadásokat, azután pedig a kihajtott számos jószág után állapítják meg a legelőbért. Az idén ehez járul még a sáskairtás 40 ezer korona költsége.

Kövendy Domokos a 60 ezer koronát kevésnek tartja és kijelenti, hogy ennek dacára a gazdákra nézve nagy megterhelést jelent, szerinte a most tárgyalás alatt álló javaslat nem ér semmit.

nyai is. A fejedelem barátságosan szólította meg a cigányt és biztatta, hogy huzza csak tovább.

A cigány oly szépen játszott a magyar dalokat, hogy a furiák sirni kezdtek. Tantalus elfeledte kinjait. Sisyphus abbanhagyta örök utját és Ixion megállította pergő kerekét.

Mikor a cigány abbahagyta a hegedülést, a fejedelem megkérdezte, hogy mi járatban van? Mikor meghallotta, hogy a feleségeért jött, parancsot adott, hogy hívják elő.

A cigány menyecske nemsokára megjelent és a fejedelem azzal a kikötéssel adta át férjének, hogy hagyja érte ott cserébe a hegedűjét.

A cigány ráállott a cserére és elindult feleségével a kijárat felé. A kutya most is a küszöbön feküdt és mikor megismerte a cigányt, morogni kezdett. De látva, hogy nincs nála a hegedű, barátságosan csóválta meg a farkát.

Charon, a kapus, udvariasan nyitott előttük kaput, de a cigány nem lépett ki rajta, hanem gondolkozva állott meg. „Többet ér nekem a hegedűm”, — mormogta és megkérte Charont, kísérje vissza a feleségét és hozza el helyette a hegedűjét.

A jószágállomány kevesebb lehet jövőre és a gazdák — előre tudja — nem fogják fizethetni a legelőbért.

Komlóssy Artur kijelenti, hogy ez a javaslat nem helyes, nem lehet ezzel a közgyűlés elé lépni. A maga részéről megjegyzi, hogy inkább még egy évig tárgyalják, a míg végre alkalmas megoldást lehet találni.

#### A hortobágy öntözése.

Jármay Tamás: Mi előtt részletes tárgyalásba fogna a bizottság, kéri, hogy az öntözési kérdést is oldják meg. Ez igen lényeges része a hasznosításnak.

Kovács József polgármester szintén belátja, hogy a javaslatban az öntözésről nincs szó, arról sincs, hogy annak költségei kit terhelnek.

Márk Endre szerint vissza kell menni az előző tárgyalásokra.

Márton Imre: Eddig csak arról van szó, hogy a 60 ezer korona nem jövedelem. Az elhangzottak szerint is lehet a javaslatot elfogadni. Az öntözésre nézve kijelenti, hogy igaz, ha öntözni fogják a hortobágyot, kedvezőbb eredményt lehet elérni gazdaságilag. A maga részéről a kis tervet elfogadja tárgyalás alapjául.

Juhász Ignác: Síralmasnak látja ezt a tervet. A tárgyalások multjára utal, szól arról, hogy a hasznosításnak az a célja, hogy a házipénztáron könnyítsünk. E javaslat nem felelhet meg a kitűzött célnak. Megvallja, hogy ő mindig a gazdák érdekeit nézte, de azért csekélynek látja a 60 ezer koronát. Kiszámította, hogy ebből csak 1 kor. 18 fillér esik holdankint. Elfogadja a javaslatot a házipénztár érdekei miatt.

#### „A házipénztár szempontjából.”

Kertész István: Soknak találja a 60 ezer koronát.

Király Gyula nem tartja véglegesnek a megoldást. Megjegyzi, hogy ahány ember, annyi féle a javaslat. Az öntözéstől nem vár sokat. Azt konstatálja, hogy a gazdák az ő álláspontjához közelednek, a mennyiben 10 ezer holdat kíván hasznosítani és a többi háborítatlan maradna.

Aczél Géza felfogása az, hogy a javaslatok abban a hibában szenvednek, hogy a házipénztár szempontjából készültek. A hasznosítás a javaslati kérdések nem fogadható el. A financiai kérdések nem épen mellékszempontok, de azért még sem olyan fontosak, mint hiszik. A lényeg az, hogy gyakorlatilag oldandó meg a hasznosítás. Ha az állattenyésztés érdekei lebegnek szem előtt, úgy a tárgyalás alatt álló javaslat szerint elérhetők ezek az érdekek.

Kövendy Domokos felszólalása után Jármay Tamás reflektál Király Gyula és Aczél Géza felszólalásaira. Kifejti, hogy az öntözéssel nagy eredmények érhetők el. Tehát nem állhat meg az, hogy az öntözés célra vezető ne lenne. Megjegyzi, hogy a befektetendő tőke többet nem hozhat a törvényes kamatnál.

#### A részletes tárgyalás.

A bizottság 12 szavazattal 3 ellenében általánosságban elfogadta a javaslatot. Ezután a részletes tárgyalás következett.

Juhász Ignác a részletek áttanulmányozása miatt kéri a javaslat tárgyalásának elhalasztását.

A bizottság elfogadta az indítványt s a legközelebbi ülést e hó 23-ának d. u. 3 órájára tűzte ki.

Az ülés ezzel véget ért.

Kizárólagos nagy raktár Debreczenben: **Ráhmer Sándornál Piacz-utca 26. sz. Nagytrafik-udvar.** Egyedül ott kaphatók az eredeti Bächer-aczélekék, — kettős eketetek, — könnyű vetés boronák, — szecskevágók, — morzsolók, — ré-pavágók — rosták, — konkolyozók, — járgányok stb.

Eredeti Melichár páros soru

## „Unicum-Drill“ vetőgép

szabadalmazott kikötő készülékkel (lánc helyett.)

## Tanácskozott a kabinet.

Milyen legyen az álláspont.

Válságos idők.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 9.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 10 órára minisztertanácsot hívott egybe, melyre az összes miniszterek a fővárosba érkeztek. Kossuth Ferenc vasárnapi délelőtt érkezett Budapestre. A pályaudvaron nagy ovációkkal fogadták. Wekerle miniszterelnök tegnap este jött fel Dánosról a fővárosba.

A mai minisztertanács elsősorban a kiegyezésnek szól. Wekerle, Kossuth és Darányi az államtitkárokkal és a szakre-ferensekkel s tudvaleg holnap Bécsbe utaznak, ahol szerdán folytatják a kiegyezési tárgyalásokat. A miniszterek döntöttek a fölött, hogy milyen álláspontot foglaljanak el az osztrák kormányunk junktim követeléseivel szemben.

Hirlik, hogy a magyar kormány a jegybank és kvóta dolgát semmiképp se engedni belevonni a kiegyezési komplexumába. Ebben az álláspontjában a kormányt az országgyűlés összes pártjai egyértelműen támogatják. Az osztrák kormány a junktim kérdését a tizenkettedik órában, a kiegyezési javaslatok finalizálásánál vetette fel és ugylátszik ezt azért tette, hogy e követelés elejtésével újabb engedményeket esikarjon ki a magyar kormánytól. Ha az osztrák kormány megmarad a junktim követelése mellett, úgy az egész kiegyezés kockára van téve, ami pedig vagy a magyar, vagy pedig az osztrák kormány bukását fogja maga után vonni. A helyzet tehát ha nem is válságos, de mindenesetre „kritikus”.

A mai minisztertanácsban természetesen szőnyegre kerültek az összes politikai kérdések is, meg a horvát kérdés is amely utóbbinak tisztázása érdekében Rakodcay bán is Budapestre érkezett, — hogy személyesen szolgáljon felvilágosításokkal a magyar kormányunk.

A minisztertanács pontban 10 óra kor vette kezdetét. A miniszterek egész estig együtt fognak maradni. Délután 2 órakor Wekerlénél dejeuner volt.

## A munkásbiztosító pénztár ülése.

Az ipartestület helyiségében.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 9.

A debreczeni kerületi betegségélyező pénztár közgyűlési küldötteinek kiegészítése ügyében tegnap délelőtt az ipartestületnél ülés volt. Az iparhatóság részéről részt vett és elnökölt az ülésen Mile Pál rendőrfogalmazó.

Mint hogy a munkásbiztosító új törvény fele részben, a munkaadók, fele részben pedig a munkások részéről rendel el összeállítandónak a közgyűlési kiküldöttek létszámát, a tegnapi ülés a törvény e rendelkezését foganatosította és a régi pénztárak közgyűlési kiküldött tagjaihoz, még 42 munkaadó tagot választott.

Ezután a betegségélyező közgyűlésének határidejét állapították meg. E sze-

rint úgy a munkásbiztosító, mint a kereskedő betegségélyező pénztár közgyűlése szeptember 15 én lesz. Az erre vonatkozó meghívó egyébként a következő:

Az 1907. évi XIX. t.-c. életbeléptetése tárgyában kelt 57,734—1907. számú kereskedelmi miniszteri rendelet VIII. pontja értelmében a kerületi munkásbiztosító pénztár és a kereskedelmi betegségélyező egyesület, mint magánegyesületi pénztár közgyűlésének határidejéül a kerületi munkásbiztosító pénztárnál 1907. szeptember hó 15 ének d. e. 10 óráját az ipartestület disztermébe, a kereskedelmi betegségélyező egyesület, mint magánegyesületi pénztárnál 1907. szeptember hó 15. d. e. 12 óráját a kereskedőtársulat disztermébe kitűzöm.

Felhivom ennél fogva a fentnevezett pénztárak közgyűlési kiküldötteit, hogy a fent kitett időben és helyeken az önkormányzati szervek kiegészítése céljából tartandó választások megejtése végett pontosan jelenjenek meg, amennyiben a közgyűlések a megjelentek számára tekintet nélkül meg fognak tartatni. Tárgysorozat: I. A munkásbiztosító-pénztárnál választandó: 1. 10 munkaadó igazgató rendes és 3 póttag. 2. 2 munkaadó felügyelőbizottsági rendes és 1 póttag. 3. 20—40 ülnök (munkaadó és munkás egyenlő arányban). 10—20 helyettes ülnök (munkaadó és munkás egyenlő arányban.) II. A kereskedelmi betegségélyező egyesület, mint magánegyesületi pénztárnál választandó: 1. 8 alkalmazott igazgatósági rendes tag. 2. 1 munkaadó felügyelőbizottsági rendes és 1—1 munkaadó és alkalmazott póttag. 3. 20 ülnök (munkaadó és alkalmazott egyenlő arányban). 10 helyettes ülnök (munkaadó és alkalmazott egyenlő arányban).

## Hajdumegye a mult hóban.

Rend van a megyében

A közigazgatási bizottság ülése,

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 9.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt a vármegyeház tanácskozó termében ülést tartott. Az ülésről tudósítónk a következőkben számol be.

Jelen voltak Wessprémm Zoltán főispán elnöklete alatt Kovács Gyula alispán, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Kálmán Lajos, Fauszt Elek, Csánky Viktor, Losonczy Álmos, dr. Loógh Béla, dr. Bor János, Kajány Lajos, Nagy Gábor, dr. Balogh Sándor, Padrah Sándor, Nábrácky Béla dr., Csapó István, Kiss Ferenc.

Az új ügyész bemutatása.

Wessprémy Zoltán főispán üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat, jeleztette, hogy az igazságügyminiszter a Gelánffy János lemondásával megüresedett tagsági helyre, Gáthy Bálint dr. kir. ügyészt rendelte ki, akit ezuttal bemutat a bizottságnak. Majd jelentette, hogy Pákozdy Sándor helyett, akit betegsége gátol megjelenésében, Dávidházy Sándor tölti be az előadói tisztet. Baitazár Dózsa dr. levélben mentette ki távollaradását. Ezután rátértek a napirendre.

## Alispáni beszámoló.

Dávidházy Sándor olvasta az alispán jelentését. A közbiztonsági viszonyok kisebb betörésekből és lopásokból eltekintve, türhettek voltak. Majd rátér a jelentés egyéb fontosabb megyei ügyek ismertetésére. Ezek között első sorban jelenti, hogy augusztus hó folyamán a megyebeli telefonhálózat építése szép eredménnyel folyt tovább. — A nagyváradi posta és távirida igazgatóságának megkeresése folytán folyó évi augusztus hó 16-án a hálózat Hajdunánás, Hajdudorog, Tég-lás, Hajduhadház, Hajdusámson, Mikepércs és Hajduszovát központjainak a vármegyét terhelő költségeként 6820 koronát, az oszlopok beszerzési költségeként 4165 koronát, összesen 10985 koronát az ebadó alapból, továbbá a telefonhálózat költségeként az államot terhelő, de a vármegye által az állam részére előlegezendő kamatmentes előlegként a közművelődési és jótékonyági alapból 25584 kor. 29 fillért utalt ki és küldött el az alispán, a községek és városokat illető hozzájárulási díjak befizetése iránt intézkedett az alispán.

## Az állategészségügy.

Leidl Emil főállatorvos számolt be az állatügyi viszonyokról. Eszerint augusztus hó folyamán a lépfene Egyek községben, Hajduböszörmény és Hajduszoboszló városokban fordult elő. Nadudvaron, Tiszacsegén rühkor, Hajdudorogon sertésvész, Tiszacsegén ragadós száj és körömfájás duhögött.

Megszűnt a lépfene Vámospércsen, Egyeken és Hajduböszörményben. A takonykór Püspökladány és Mikepércsen, az orbánc pedig Földesen szűnt meg.

Hajduszoboszlón egy konyszer vágott tehemen a kir. állatorvos lépfenét állapított meg. Több hajduszoboszlói lakos a tehén husának nagy részét ellopták, meg-eiték. Közülök senki sem betegedett meg, mután frissen és megfőzve fogyasztották el. A tehenet lebőrözö mészáros segédjének karján és hónaljai mirigyein lépfene karbunkolosok és kiütések mutatkoztak. Tiszacsegén Fried Leó tókahati tanyáján a borsodmegyei Ároktóközségből oda bevásárolt borjúkon a ragadós száj es körömfájás lépett fel. A vizsgálat magindult.

## Az adóprés működése.

Faust Elek kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint Hajdumegye lakói augusztus során egyenes adóban 330 437 kor. 66 fill. (kedvezőtlenebb 59462 kor. 02 fillérrel a tavalynál), hadmentességi díjban 2328 kor. 04 fillér. (kedvezőtlenebb 522 kor. 96 fillérrel), bélyegjövédékben 127070 kor. 22 fillér. (kedvezőbb a tavalynál 57302 kor. 48 fillérrel), jogilletékben 81048 kor. 78 fill. (kedvezőbb 21156 kor. 79 fillérrel), díjjövédékben 231 kor. 70 fill. (kedvezőbb 102 kor. 03 fillérrel), dohányjövédékben 155 636 kor. 40 fillér. (kedvezőtlenebb 6161 kor. 49 fillérrel), határvámjövédékben 13637 kor. 76 fillér. (kedvezőbb 3749 kor. 86 fillérrel) és fogyasztási és italadóban 14443 kor. 90 fill. (kedvezőtlenebb a tavalynál 3089 kor. 85 fillérrel) fizettek be. Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 6, a miniszter 8 esetben engedélyezett.

Jelenti továbbá a pénzügyigazgató, hogy augusztus havában Püspökladány, Hajdusámson, Vámospércs, Hadház községekben és Hajduszoboszló, Hajdunánás városokban az adópénztárak rovancsolása mellett az adóterelés menetét ellenőrizte.

**Hol töltjük  
KELLEMESE IDŐNKET**

**A Szécsényi Szállodába** Petőfi-terem, hol minden este zene-estély van. — Figyelmes és pontos kiszolgálás. **Olosó szoba árak. Nappal 50 kr. Éjjel 80 kr. világitással.** **Egész éjjel nyitva.**

Ez alkalommal csak Püspökladányon a borítaladóterelés közül észlelt szabálytalanságot s a vizsgálatot itt meg is indította.

#### Hajdumegye utjai.

Kajary Lajos mérnök terjesztette elő az államépítészeti hivatal jelentését. Eszerint a közutak jók, a földutak járhatók. A kereskedelmi miniszter elrendelte a beruházási hitel terhére már kiépített törvényhatósági utak felülvizsgálatát és a kiépítendő törvényhatósági utaknak helyszíni bejárását. A Debreczen—budapesti törvényhatósági uton a kőanyagok szállítása, a debreczen—nyiradányi törvényhatósági uton a hengerelés és utalapkő lerakás volt folyamatban.

#### Egészségügyi viszonyok.

Losonczy Almos dr. főorvos ismertette a közegészségi állapotokat, amely augusztus folyamán kedvező volt. Igen magas a születés száma, mérsékelt volt a halálozás, tetemes a szaporulat. A hevenyfertőző kórok csekély jelentőségűek, szörványosan ulalkodtak. A megbetegedések főleg az emésztő szerveken, leginkább a csecsemők és gyermekeknel fordultak elő fertőzős, nyári gyomor béllobok alakjában. Legtöbbször halltak el heveny gyomor béllobban alacsony életkorú gyermekeknel, tüdővészben felnőtteknél, gyengeségi bántalmakban újszülöttek öregeknél. Járványosan a számarhurut mutatkozott Hajduböszörményben 113 gyermekben, 4 halálozással. A roncsoló toroklob, a kanyaró, a hasíhagymáz halálozást nem okoztak. A fertőző bántalmakon kívül még a vörheny 10, a gyermekágyi láz 3 esete észleltetett 4 elhalálozással.

Összesen tehát 154 fertőző beteg volt nyilvántartva, 8 halálozással.

#### Iskolaügyek.

Csánky Viktor tanfelügyelő jelenti, hogy augusztus folyamán Dukay István és Rakodesay Pál szoboszlói áll. polgáriskolai tanítókat áthelyezték s helyükbe Bartal Alajos és Dénes Ignác nevezett ki. Bisztrán Antal dorogi és Bátorfi Béla szepesbélai áll. tanítókat kölesönösen áthelyezték.

Egyek községben az áll. iskolában az 5. tanterem berendezésének költségeire a közoktatásügyi miniszter 400 koronát engedélyezett. Az egyéki állami iskolánál szervezett 5. tanítói állásra a miniszter Füstös Imre tanítót nevezte ki. A hajdunánási izr. iskola kérvénye folytán a kultuskormány ingyen taneszközöket engedélyezett.

#### A vagonhiány.

Az utóbbi időben nagy mértékben lépett ismét fel a vagon hiányt. Ez országos értezt veszedelemtől terjesztett elő indítványt Kálmán Lajos bősörményi bizottsági tag. Indítványozta, hogy e kérdésben írjon fel a vármegye közigazgatási bizottsága a kormányhoz. A bizottság egyhangulag emelte határozattá a Kálmán Lajos indítványát.

Ezzel az ülés véget ért.

### SZINHAZ.

— Szépségverseny Máramaros-szigeten. Máramaros-szigeten az ottani nyári szinkör című ujság szépségversenyre hirdetett szavazást. A közönség nagy buzgósággal vett részt a szavazásban s a

nyertes 1362 szavazattal Zilahyné lett. Utána legtöbb szavazatot kapott Lóayai Piroška 1337 és Hahnel Aranka 1336 voksot. A nyertes igazgatójának szép emléktárgyat nyújtottak át.

— Kitüntetett szindarabok. A budapesti Intim-színház pályázatot hirdetett színművekre. A drámai pályázatra beérkezett 84 darab köül második helyen Orbók Loránt tanárt tüntették ki „Bolond Istók” című drámájával. A bohózatok közül csak egyet érdemesítették kitüntetésre. A darab címe „Ki a nyertes”, szerzője Orbók Attila joghallgató, előbbinek öcsese és lapunknak két év óta állandó tárcáírója.

### Csöd dr. Wolafka Nándor hagyatéka ellen.

#### A debreczeni törvényszék döntése.

Október 19. a határidő.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 9.

Az a hajsza, a melyet a nagyváradi latin szertartású káptalan néhai Wolafka Nándor hagyatéka körül megindított, még sem ért véget, sőt újabb stádiumba jutott. A nagyváradi káptalar. kérésére a debreczeni királyi törvényszék elrendelte Wolafka Nándor bárhol található hagyatékára a csődöt.

A dolog előzménye az, hogy Wolafka az egyházi alapoknak körülbelül 93 ezer koronával tartozik. Minthogy a káptalan mindenképpen le akarja folytatni az eljárást, a 93 ezer korona passzíváért csődöt kért. A passzívával szemben 12—13 ezer korona aktív áll — e szerint a követelés egynolcad része is alig van biztosítva.

A debreczeni királyi törvényszék tegnap rendelte el a csődöt. Csődbiztos lett Kelemen Ernő törvényszéki bírósági tanácsnok dr. Balogh Géza a jeles fiatal ügyvéd, helyettese pedig dr. Horogh Pál.

A hitelezők október 19-ig jelenthetik be követeléseiket.

A tömeggondnok a csödről szóló hivatalos hirdetést közé teszi a Budapesti Közlönyben és a Wiener Zeitungban.

### Szédelgés szappannal.

#### Csaló vigécek.

De leleplezték őket.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 9.

A rendőrség jó fogást csinált tegnap. Utját szegte egy szappan árusító vidéki ügynök szövetségét szédelgéseinek, a mely potom áron, többnyire hasznavehetetlen szappan árukkal árasztotta el a debreczeni piacot.

Az érdekes leleplezésről tudósítónk a következőket jelenti:

Pár nap óta egy szövetségzet működik Debreczenben, amely 50—60 métermázsa szappant hozott ide Baja és Szabadka vidékéről és boltról-boltra járva bocsátotta azt áruba.

Egyik kisebb kereskedőnek 24 korona értékű szappant sóztak a nyakára, de itt rajta vesztettek, a rendőrség megcsipte őket és a szappanokat elkobozta.

A lefoglalt szappanokat a vegyvizsgáló bizottság felülvizsgálta és megállapította, hogy az áruba bocsátott szappan nem rossz minőségű ugyan, de a mostani állapotban hasznavehetetlen, mert nyers és tul zsirtartalmu.

A rendőrség ennélfogva csupán kihágási eljárást indított az ügynökszövetség ellen, mert a szappant vásárló cégekkel kiegyeztek magán uton.

A rendőrség az ügynökszövetségét főkolomposát tegnap kihallgatta és 20 korona pénzbírságra büntette és a további árusítást betiltotta.

### Meglötte a pajtását.

#### Szerencsétlenség a tanyán.

##### A gyilkos revolver.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 9.

A fegyverrel való gondatlan bánásmódnak újabb áldozata van Tóth Imre napszámos személyében, a ki ugyan nem halt bele sebeibe, de jobb szemére — a hol a golyó behatolt — örökre vak marad.

A szerencsétlenség részletei a következők:

Tóth Imre az elmúlt héten együtt volt géprészes a Décsey Rudolf püspökladányi bérlő tanyáján folyó csépelesnél Makay Sándorral. A hét végén szombat este az együtt dolgozó 6 részes között szépen felosztották a terményt és úgy állapotok meg, hogy Vasárnap hajnalban a szöke szigetből, — a hol dolgoztak — a gabonát beszállítják a városba.

Alig pirkadt a hajnal, a részesek felszedelőzködtek, köztük Tóth Imre és Makay Sándor, a két utóbbi részes-társ, — a kik évek óta a legjobb baráti viszonyban élnek egymással — hogy védekezhessenek a dermesztő hajnali hűvös levegő ellen, tüzet raktak és melengették tagjaikat: ekkor történt, hogy Makay kirántotta a revolverét, odaszólt barátjának: „No komám meguntad az életedet?” Tóth nyugodtan visszaszólt erre; „Dehogyan untam!” Alig ejtette ki e pár szót a revolver tompán eldörrent s a szerencsétlen Tóth jobb szemén behatolt a golyó. Az előhívott orvosok bekötözvén a sebet s Tóthot ma beszállították a közokórházba, a hol a kihallgatás folyamán azt vallotta, hogy biztosan nem tudja, hogy Makay a lövést szándékból, vagy véletlenül tette-e, de tekintve, hogy sohasem civódtak, inkább a véletlen szerencsétlenség esete forog fenn.

**Megbízható jó iskolaczipők legjutányosabban**  
csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Gzégre tessék figyelni

## Rabló legények.

Négy hónap 70 fillér miatt.

### Esküdtársi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 9.

A debreczeni királyi törvényszék mint esküdtbírósg tegnap két püspök ladányi legény felett ítélt, akik egy multság után kirabolták azt, a kivel együtt poharaztak.

Ez esztendő március havában történt, hogy Nedolán János, Varga Lajos p-ladányi legények együtt mulattak Daróczy János gazdaemberrrel. Jó sokáig mulattak együtt, amikor a két legény ott hagyta Daróczy Jánost. Már akkor elhatározták, hogy kirabolják Daróczyt.

Tervüket végre is hajtották. Megles-ték az országuton Daróczyt, lerántották a kocsiról, s bedobták az árokba, — előbb azonban 70 fillérjét elrabolták.

A két legényt a csendőrség hamarosan letartóztatta, s a debreczeni törvényszék mint esküdtbírósg ma ítélt felettük.

Az esküdtársak elnöke dr. Oláh Mik-lós volt, a vádat dr. Dézsi Gyula képviselte. Védők voltak dr. Goldmann Ármin és dr. Majerszky Gyula.

Az esküdtársak a következőleg ala-kult meg Rendes esküdtársak leitek Bakóczy Mihály, Budai Gyula, Debreczeni Károly, Gál András, Gyarmati János, Márton Gyula, Molnár János, Orosz István, Riesz Henrik, Szikszai Aladár, Végh Gyula és Varga Lajos. Pótesküdtársak Ujvári István és Balogh Péter.

A vád és védbeszéd után az esküdtársak bűnösnek mondták ki a vádlottakat, s ennek alapján a törvényszék Nedolán Jánost négy hónapi, Varga Lajost három hónapi fogságra ítélte.

Az ítélet jogerős.

A Debreczeni Független Ujság mint minden évben, úgy az idén is megküldi népszerű és irodalmi színvonalon álló képes naptárát. A naptár a múlt évben 320 oldalban jelent meg, és általános szenzációt keltett. Az idén még nagyobb alakban fog megjelenni, változatosabb, színesebb, tartalmasabb lesz. Felöleli az év egész történetét, minden nevezetesebb momentumról képekben számol be. A most folyó esztendő mozgalmas volt eseményekben. El lehet képzelni, hogy milyen változatosan számol be erről a:

### Debreczeni Független Ujság Képes Naptára.

Ez az értékes, hasznos tudnivalókkal telt naptárt ingyen küldjük mindenkinnek, aki lapunkra október elsőjéig számíva egy negyedévre előfizet. Előfizetni lehet levelezőlapon

kiadóhivatalunkban, vagy a lap kiadóhordó asszonyoknál. A naptárt mostani előfizetőinkön kívül csak azok kapják meg, a kik egy negyedévre előfizetnek. A kik negyedéves előfizetőül jelentkeznek, azoknak lapunkat szeptember 15-től október 1-ig díjtalanul küldjük.

### A Debreczeni Független Ujság kiadóhivatala.

## UJDONSÁGOK.

### Szerkesztőségi teleten sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8--12 d. u. 2 ó. éjjeli 3. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— A hajdu vármegyei függetlenségi és 48-as párt választmánya hétfőn délután 4 órától 7-ig ülést tartott, melyen a párt belügyi nyertek elintézését. Majd áttért a választmány a közlegő vármegyei tisztújítás kérdésére. Alispánul egyhangulag nagy lelkesedéssel kijelöltette Kovács Gyula. A többi állásokra nézve egyesek azt óhajtották, hogy taktikai okokból később ejtessenek meg a jelölések. Többek felszólalása után ki-mondatott, hogy a füg. és 48-as párt-nak nincs miért taktikázni. Dr. Czegléd Mihály helyett további küzdelem kikerülése szempontjából Wespéry István pártelnököt kérték fel ez állás betöltésére. Wespéry István kijelentette, hogy nem célja ez állás elnyerése, személyét hagyják ki a kombinációból. Saját függetlensége neki az erkölcsi erő további működésében. A felajánlott állást nem fogadja el. Többek hozzászólása után a jelenlevő 37 biz. tag (3 tisztviselő kivételével, kik állást nem foglaltak) Wespéry Istvánt egyhangulag tisztúgyésznek jelölte. Wespéry nagy nehezen a jelöltséget elfogadta, mit a jelenlevők határtalan örömmel és hosszan tartó tapssal vettek tudomásul. Ezek után Pákozny Sándor főjegyzőül, Dávidházy Sándor tb. főjegyző aljegyzőül egyhangulag kijelöltettek. Wespéry kijelölése eldöntötte a t. ügyészi állás sorsát.

— A Csokonai kör választmányi ülése. A Csokonai kör választmánya szeptember hó 11-én szerdán délután 4 órakor a Csokonai házban ülést tart. Tárgyak a következők: 1. Jelentések. 2. Diószegi és Fazekassirjának rendbehozatala. 3. A Diószegi és Fazekas emlékműhelye. 4. A nagyszalontai Arany-ünnep. 5. Az érsemlyéni Kazinczy ünnep.

— Végh Gyula itthon. Végh Gyula főkapitány tegnap hazaérkezett és átvette hivatala vezetését. A bűnügyi osztályt pedig tegnaptól ismét dr. Boldizsár Kálmán vezeti.

— A város a szegényeknek A tavalyi súlyos fahiánynak elejét veendő igazán nemes emberbaráti érzésre valló

indítványt tett Végh Gyula főkapitány. A tanács mai ülésén ugyanis előterjesztést tett a főkapitány, hogy a város szerezzen be 60 ezer métermázsas kőszén, a melyét szükség esetén beszerzési áron osztanának ki a szegényebb emberek között. A szén természetesen csak akkor osztják szét, ha kemény tél lesz s a fahiány beköszönt. A mennyiben nem volna szükség rá a szénkészletet a városi téglagyár és a gázgyár is átveheti. Az indítványt a tanács legközelebbi ülésén tárgyalja.

— Átalakítások a színház-nál. Acél Géza főmérnök jelentést tett a tanácsnak a színháznál folyó építkezésekről. A főmérnök előterjesztést tett egyben arra, hogy a színházi folyosókat is festsék át, nemkülönben a páholyok alatti hát védet is. A tanács e célra 1500 koronát szavazott meg. Az építkezésekkel e hó 20-a körül készen lesznek.

### — Soltész László haldoklik.

Soltész László hajdusoboszlói ev. ref. lelkész, mint őszinte részvétellel értesülünk haldoklik. A krízis minden pillanatban beállhat.

— A debrecen-hajdusámsóni helyi érdekű vasutnak 1,246,000 koronával megállapított tényleges építési és üzletberendezési tőkáját a forgalmi eszközök beszerzésénél felmerült többköltségek fedezése céljából a kereskedelmi miniszter 55 600 koronával felemelte és ezen összegnek beszámításával a helyi érdekű vasut tényleges építési és üzletberendezési tőkáját összesen 1,301 600 azaz egymillió háromszázegyszerhatszáz koronába állapította meg. Az engedélyezett 55 600 korona tőkerészletnek beszerzési módzatait a kereskedelemügyi miniszter a pénzügyi m. kir. miniszterrel egyetértőleg fogja elrendelni az erre vonatkozó engedély okiratot a hivatalos lap tegnapi száma közli.

— A város közgyűlése. A városházán nagyban készülnek az ehavi törvényhatósági bizottsági közgyűlésre. A szakbizottságok már jó részben elkészültek a felhalmozódott nagyanyaggal. A közgyűlés határideje még nincs kitűzve, de bizonyos, hogy e hó 25-e és 30-a között lesz. A közgyűlés valószínűleg több napig fog tartani, mert maga a Hortobágy hasznosításának ügye, mint a jelekből látható, két délutánt is igénybe vesz.

— A tanács Pécssett. A jövőhéten az ország polgármesterei Pécssett kongresszust tartanak. Debreczen városát Kovács József polgármester és Magoss György t. főügyész fogják képviselni. Ez alkalommal a tanács több tagja is Pécsre utazik a kiállítás tanulmányozására.

— Vízvezeték ügye. Ha Józsa Vince állítása, miszerint alföldünk a föld alatt olyan körteggel van körülvéve, hogy a hegyi patakok vizei hozzánk sohasem érhetnek el, nem téves, akkor Debreczennek, furott kutakból nyert vízzel sohasem lesz vízvezetéke. Kénytelenek leszünk tehát a Rimanóczy mérnök tervét igénybe venni és a vizet Nagyváradról idevezetni, mert Debreczennek szüksége van vízvezetékre. Ez annyival inkább keresztül vihető, mert Berettyóújfalut is érintené, a mely virágzó

## Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban Grünfeld Adolf és Társánál Debreczenben a kis-templom mellett kaphatók

oban

sék figyelni

városra szintén ráférne egy kis jó víz. Mindezeket csak azért ujtjuk fel, mert egy világot járt barátunk új eszmével siettetné a kivitel. Rio de Janeiróban, Brazília fővárosában az aguaduct, azaz a vizet vezető kőfal tetején vasut van. Nem lehetne a Nagyvárad-Debreczeni vízvezetési kőfal tetejére is vasutat építeni? Milyen gyorsan meg lenne a debreczeni-nagyvárad egyenes összeköttetés oldva.

**— Uj Csokonai ereklyék.** A kollégiumi nagy könyvtár kéziratgyűjteményének rendezése közben érdekes, ismeretlen Csokonai kéziratra bukkant Oláh Gábor könyvtártiszt. Az egyik kis latin nyelvű levele a költőnek tanáraihoz, melyben magánkihallgatást kér, hogy ügyét, ha már megoldani nem lehet, — karddal vágják ketté. A másik: beszéd-törődék, melyet talán Csurgón mondhatott el Csokonai. Ebben különösen a mathesist magasztalja. A harmadik: bucsuzó verse tanítványaitól, kiknek a költészetet tanította. A negyedik „A szerelem tilalma“ c. versének eredeti és teljes szövegű fogalmazása. Legértékesebb az ötödik: Csokonai levele a debreczeni kollégium szeniorához. Ebben írja a többiek közt: „Fel (a kollégiumba) nem megyek; sokkal határozottabb fogadásom tartja, mint sem felmehessek. Első novemberig csak meg lehetett volna azt a tizenegy forintot rajtam venni, a bibliotheka könyveiről is eleget tétethetek volna annyi ideig velem, ha oly országos huncfut rájárára nem huztak volna is, könyveimet letartóztatván. Ez szomorított meg engem annyira, hogy többé csak felé is irtózom menni kollégiumunknak. Cselekedjék tehát Szenior uramék azt, a mit jónak lenni látnak: minthogy már a keresztül menésnek első lépését megtették; és higgyék el, hogy mindenre elkészült az ennél nagyobbakat is szenvedett és még egészen fel nem áldoztatott — szerencsétlen Csokonai“.

**— Debreceni vasutasok kirándulása.** Az üzletvezetőség tisztikara által vezetett kirándulás a lehető legszebben sikerült. Mindkét nap a legtisztább kék ég ragyogott a máramarosi havasok között a melyeknek kebeléből a legnagyobb magyarfolyó a Tisza kifakad, ide ehez a forráshoz zárandokolt el a kirándulók vigesapata, csengő kacaj, hangos énekesző verte fel a határszáron fekvő hallgatag völgyeket. A jó kedvet még a fárasztó hegymászás sem volt képes lelohasztani, úgy hogy mikor a körösmezői állomáshoz vissza értek Magyarai Kálmán muzsikája mellett ép úgy mint a megérkezés estéjén vidám táncra perdült az ifjuság. A táncmulatságban résztvevő urleányok a következők: Motesiczky Stefike, Dezső Eluska, és Margitka, Bene nővérek, Riesz Vilmoska, Hutray Etuska, Buday Mariska, Szarukán Lilike, Hegyi Mariska és Gizike, Hajdu Boriska. A pompásan sikerült kirándulásról kedves emlékekkel gazdagon megrakodva Hétfő reggel érkezett vissza a vasutasok illusztris társasága.

Miután fűszer kereskedésemet más vállalat miatt felosztatom, miért is a raktáron levő Festék, Lack és az összes anyag árukat beszerzési áron alól is **Teljesen kiárusítom.** Nagy tömegben való eladás Hétfő és Keddi napon. Kicsinybeni eladás naponta reggel 7 órától este 7 óráig. Tisztelettel

**— Ezüst lakodalom.** Kedves és szép családi ünnepélynek volt színhelye tegnap Gombácsi Pál máv. kalauz lakása. Gombácsi házassága 25 ik évfordulóját ünnepelte. Az ünnepségen kiterjedt rokonság és a jóbarátok nagy serege volt jelen, a kik lelkesen emlékeztek meg a jubiláló párról ezüst lakodalma alkalmából.

**— Levágta az ujját.** Sulyos baleset érte tegnap Piucsak János kovács segédet. Borsos Imre műhelyében dolgozott a furógéppel. Egy vigyázatlan pillanatban azonban a gép elkapta kezét és a jobb kezén két ujját levágta. A mentők beszállították a közkörházba. Itt mind a két sérült ujját amputálták.

**— A gazdasági bizottság ülése.** Holnap d. u. 4 órakor tartja a gazdasági tanács ülést, u. a. d. u. 5 órakor pedig a tanyai iskola építetőküldöttség ülésezik Juhász Ignác elnöke alatt.

**— Carmellini tolvaja.** Carmellini mester tegnap panaszt tett a rendőrségen Kiss Károly nevű volt alkalmazottja ellen, aki egy csomagját és kalapját ellopta. A rendőrség a művész panasza folytán megránsított a vizsgálót.

**— Megugrott zongora mester.** Vajda Imréné, egyik mulatóhely tulajdonosa feljelentést tett P. zongora mestere ellen, akit azzal vádol, hogy 200 korona előleget esalt ki tőle és azzal megugrott. A rendőrség táviratilag intézkedett az elfogatása ellen.

**— Ellopott takaró.** Lőrinczi Jenő zilahi hivatalnok tegnap Debreczenben volt. Egy egyfogatu bérkocsin kocsizott a város utcáin. Közben bement a Fonciere biztosító társasághoz s ez alatt az idő alatt a kocsiról ellopták takaróját. A rendőrség keresi a tolvajt.

**— Mérnöki kinevezés.** Nagy Sándor debreczeni okl. mérnököt a magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályához nevezte ki az államvasutak igazgatósága.

**— Tánciskola megnyitása.** Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent Anna utcában újonnan épült tánctermetet megnyitom és az őszi kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel és külföldi salon és nemzeti táncot. Bosztoni kurzus és magánórák bármely időben. Esti kolonok. Beiratkozásokat elfogadok egész nap szeptember hó 16-tól Szent-Anna u. 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekezni fogok, hogy az eddigi megelégedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel Perczel Carola okl. táncitanárnő.

**— Thaisz Arthur** előbb Pongrác Géza papir, iskolai és írószerek kereskedésében Debreczen Piac-utca 7. Bika szálloda mellett. Legelőbb bevásárlási forrás. Iskolai szerekre u. m. füzetek, körzők, rajztömbök, vonalzó, táska és könyvszíjak stb. legnagyobb választékban. Jó házból való tanuló felvétetik.

**— Világhírű Habig kalap** ujdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

**— Komáromi M.** volt Debreczeni hangszerkészítő Szegeden egy nagyszabású hangszer telepet létesített, mindennemű hangszerket részletfizetésre is szállít, a legújabb találmányu hangfokozó cimbalmaival óriási sikert ért el. Árjegyzék ingyen.

**— Letzter József** műtermében egy gyakornok az operátori munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljárásához felvétetik.

**— 1000 darab színes oxford inget** vettem alkalmi árban, a kirakatokban látható. míg a készlet tart, nagyon olcsón lesz eladva a „Nyakkendőkirály“-nál, Debreczen, a főposta mellett.

**— Gyermekjátékok, háztartási cikkek, műiparú különlegességek** Mentze áruházában, Kossuth u. 4. szám alatt szerezhetjük a legolcsóbban.

**— Antidol** fejfájás és nátha ellen a legjobb. **Ára a mai naptól 60 fill.**

**— Komáromy M. utóda Risko Alajos** Piac utca 63. szám alatt levő hangszerüzletét augusztus hó 17-étől Hunyadi-utca 11. szám alá helyezte át. Üzletében dúsz választékban tart raktáron legjobb minőségű zongorákat, cimbalmodat, mindenféle vonós és fuvóhangszert, hangszeralkatrészeket és valódi római hurokat. Minden nemű javítási munkát elvállal, zongora hangolást és javítást úgy helyben, mint vidéken a legnagyobb szakértelemmel végzem.

**A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 69. sz. Kereskedelmi és Iparkamara épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is belefoglaltatik.

**— Ki akar szép lenni?** Erre a kérdésre bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arcbőrt szépsítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyra Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész „Fáy“-féle arckrémje foglalja el, mely pár nap alatt meglepően eltünteti szepőt, májfoltot, pörsené-t, pattanást és minden más bőrbaját. Kisméltja a ránczokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is úde arczszínt kölcsönöz. 1 téglly 1 korona, hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 korona.

## Tanévnyitás a főiskolában.

**Ar igazgató székfoglalója.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 9.

Lélekemelő ünnepségek keretében ma nyitották meg az új tanévet a Collégiumban. Erre az aktusra az egyházkerület képviselőjében megjelent Kiss Áron püspök helyett Dávidházy esperes, az egyházkerület főgondnoka gróf Dégenfeld József, a város képviselőjében Kovács József polgármester, a presbiterium képviselőjében K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész. Részt vettek azonkívül az egyes collégiumi tanárkarok teljes számban s végül az ifjuság megszámlálhatatlan csapata vonult hosszú sorokban a nagytemplom falai közé.

Itt a főiskolai énekkar szépen sikerült száma és gyülekezeti énekek fenségesen zengő szolozsmája után dr. Erdős József theologiai tanár mondott magas szárnyalású imát, majd a berekesztő 179. dics. 10. versének elhangzása után a notabilitások és az ifjuság a collégium dísztermébe gyülekeztek, a hol a főiskolai énekkar által nagyszerűen előadott „Fohász“ után Erőss Lajos az új akadémiai igazgató megtartotta székfoglaló értekezését.

**KOHN HENRIK**  
fűszer nagykereskedő  
Debreczen, Gróf Dégenfeld-tér.

sét, előbb sorra üdvözölve az egyház és város képviselőiben megjelent notabilitásokat.

Beszéde folyamán hosszan értekezik „Krisztus és a váltás”-ról, üdvözítőnek alakját a legfenségesebb érzelmi vonatkozásban mutatván fel az emberiséggel való viszonyában. Beszéde végén felhívást intéz az akadémiai ifjúsághoz, hogy hallgassa buzgón az ez évben előadandó bölcsészeti szaktárgyakat is, meggondolván, „Hogy immár a mi főiskolánkban is felbukkan az a forrás, a melyből, — hogy merithessenek — a mi eleinknek még nagy fáradsággal külföldi és más egyetemekre kellett elvándorolniuk!” Bizik, hogy ez az akadémiai ifjúság méltó ifjúsága lesz a nemsokára teljesen felállítandó egyetemnek is. A főiskolai cántus által szépen előadott (Hazánk: Töröktől) ének-száma után az évmegnyitó ünnepélyek véget értek s az ifjúság ujult erővel vonult alá a komoly tantermekbe, a tudomány gazdagon buzgó forrásához a könyvek mellé.

## Meghalt a gróf.

A merénylet áldozata.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 9.

Velenczéből jön a távirati hír, hogy Komarovszky gróf, aki ellen a napokban merényletet követtek el, ma meghalt.

Az esetről a következő részleteket jelentik még:

Gróf Komarovszki belehalt sebeibe és ezzel a bonyodalmas affér főtanúja eltűnt.

Mindazonáltal sikerült kibogozni a szálakat és immár a leghatározottabban lehet állítani, hogy ez a gyilkosság nem politikai természetű, hanem pénzszerzés vágyától ösztönözött, illetve eszelték ki ezt Tarnovszka grófnő és kedvesei: Naumow és Prilokov volt moszkvai ügyvéd.

Eredetileg azt hitték, hogy gróf Kambrovszki politikai merénylet áldozata, mert alelnöke volt a nagy orosz forradalmi ligának és az utóbbi időben számos fenyegető levelet is kapott, a bécsi rendőrség azonban megállapította, hogy Tarnovszka grófnő a három férfival hónapok óta a legbizalmasabb viszonyban élt és mind a hármát, egyiket a másik tudta nélkül, kedvesévé fogadta.

## EGYLET.

A munkás dalegylet működő tagjait fölkérem, hogy az egyleti helyiségben a szokott órába taggyűlésre ma este pontosan megjelenni sziveskedjenek. Debrecen, 1907. szeptember 10. Kérő-gyártó József főjegyző.

## TANÜGY.

Figyelmeztetés. A t. c. szülők és gyámok ez uton is figyelmeztetnek, hogy ugy a mindennap 6—12 éves, valamint ismétlő köteles 12—15 éves tanköteles tanuló gyermekeiket — illetve gyámoltjaikat f. hó 12—14. napjaiban okvetlen irassák be a Kápolnás utcai iskola he-

lyiségében, mert ellenesetben a mulasztókkal szemben kénytelen lesz az iskola szék a törvény és utasítás szerint eljárni. 12 től a leányiskolában is kezdetét veszi a rendes tanítás. A statusquo iraelita iskolaszék.

## SPORT.

**Akademiai athleta clubunk sikere Aradon** Az akademiai athleta club testerős athléta gárdája ismét fényes győzelemmel szaporította sikereinek számát az aradi athletikai club szeptember 8-án tartott országos és nemzetközi athletikai viadalán ezuttal a D. A. A. E. csupán első rangu erővel vonult fel és valóban a várakozásunknak nemcsak megfelelő eredményt mutatott fel, hanem meglepetést is csinált. Részt vettek ifju athletánk a 100 yardos síkfutásban, sulydobásban, stafétafutásban, magas és távugrásban, összesen tehát öt számban és mindanyiban dicsőséggel állták meg helyüket. A 100 yardos síkfutásban 2 előfutam után első lett Kiss István a D. A. A. E. e legtehetségesebb ifju athlétája 10.6 mp. alatt, aki a közelmúltban nyerte meg Kassa város bajnokságát, hatalmas küzdelemben. E győzelmével pedig Magyarország első 100 yardos síkfutójává lett, megvervén a győzhetetlennek hitt Simon Pált (M. A. E.) Sulydobásban a mint előre is látható volt, Székelyhidi lett a győztes szép küzdelemben legyőzve, az eddig még meg nem vert Mudin Imrét. Magas ugrásban szintén a D. A. A. E. nyerte az első díjat, első lévén 15 induló közt. Szabó Béla 166 cm. kifáradván a magas ugrás hosszas küzdelmében a távugrásban 3 ik lett. A verseny egész nap legizgalmasabb küzdelme a staféta futás volt, amelyben a Magyar Athletikai Club rivalis stafétáját a D. A. A. E. hatalmas staféta gárdája 6—8 méterrel könnyen verte. Ez eredmények mutatják legjobban, hogy helyes vezetés mellett mily szépen lehet előre haladni, s méltán elmondhatja a D. A. A. E. magáról, hogy fejlődése páratlan a sportegyletek eredményei közt. Különösen sokra jogosít a staféta, amelyben Kiss, Szunyogh, Kalmár és Balogh külön-külön is alig verhetők.

## Borzalmas tüzvész Győrött.

Leégett a Back malom.

Hatvan munkás elpusztult.

— Távirati tudósítás. —

Győr, szeptember 9.

Az itteni Back-féle négyemeletes gőzmalom, a mely egyike az ország legnagyobb gőzmalmainak, ma kigyuladt és leégett. A tűz borzalmas katasztrófa előidézője lett.

Mikor a tűz kiütött, a malomban 200 munkás dolgozott. Akik a földszinten és az első emeleten dolgoztak, azok könnyen menekültek, mert kiugráltak az ablakon. A második és harmadik emeleten dolgozók azonban rémes veszedelembé jutottak.

Virágh főmolnár menekülni akart, de egy lángtengerbe esett. A harmadik emeletről vagy 30 munkás ugrott le. Nagyon sok közülük összetörve maradt a földön. Kilenc ember agyrázkódást kapott.

Egy Horváth nevű munkás amit leugrott, ráesett egy titkosrendőrrre, aki szörnyet halt.

Az eltűnt és tűzbeveszett munkások számát nem lehet megállapítani. Eddig 50 munkás hiányzik.

A munkások családja körében óriási a pánik. Az asszonyok megostromolták a kórház kapuját, úgy akartak bejutni a sebesültekhez, akik közül sok haldokit.

A tűz — mint mondják — gyújtogatásból keletkezett. Az eddig megállapított kár 5 millió korona.

## TAVIRATOK.

A Mezel ügy.

Szeged, szeptember 9. A szegedi királyi ügyészség sehogysem tud belenyugodni a gyilkossággal vádolt Mezei fűrdőszolga szabadlábra helyezésében. Mint nekünk Szegedről jelentik, az ügyészség elrendelte, hogy az ügyben újabb vizsgálatot tartsanak.

Uj huszkoronás bankjegyek.

Bécs, szeptember 9. Az osztrák magyar bank főtanácsa elhatározta, hogy a mostani huszkoronás bankjegyeket kivonja a forgalomból, s helyettük újakat bocsát ki.

Tüntetés Darányi ellen.

Budapest, szeptember 9. A bács-megyei Szilágyi Dezső falván vasárnap leplezték le a nagy államférfiu szobrát. A leplezésen a kormány képviselőiben megjelent Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, képviselve volt azonkívül a képviselő és főrendiház is. Mikor Darányi Ignác a leplezésről visszafele utazott, a szocialisták Zomborban nagy tüntetést rendeztek ellene.

Bizalom Falussy főispánnak.

Szatmár, szeptember 9. Szatmár város mai közgyűlésén Uray Imre a függetlenségi párt elnöke ismertette az újvárosi erdőeladás ügyét, s bejelentette a közgyűlésnek, hogy Falussy Árpád főispán másfél napi alkudozás után 250 ezer koronával több hasznot juttatva a városnak. A főispánt ért támadásokkal szemben azt javasolta Uray, hogy a közgyűlés fejezze ki szeretetét és ragaszkodását Falussyval szemben. A közgyűlés így határozott. Falussy Árpád főispán ma egyébként provokáltatta Luby Géza képviselőt a ki őt erdőpanamával vádolta.

Vasuti szerencsétlenség.

Ruttka, szept. 9. A Kassa-Oderbergi vasut 14-ik számú személyvonata ma összeütközött egy tehervonattal. Hogy óriási szerencsétlenség nem történt, az Hajduska mozdonyvezető éberségének köszönhető. — Így is öt utas könnyen egy pedig sulyosan megsebesült. Az összeütközés következtében öt kocsi teljesen tönkre ment.

A festőművész panasza.

Budapest, szeptember 9. Márk Lajos festőművész ma azt panaszolta a rendőrségen, hogy a míg ő távol volt a fővárostól, valaki behatolt műtermébe és egyik legértékesebb képét Tolnay Lajos festőművész feleségének képét összedarabolta. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

**REGENY-CSARNOK.****Küzdelem a becsületért.**18. **Bűnügyi regény.**

Mialatt ő kiment, én ismét fölvettem még kissé nedves ruháimat, felültem a kontyomat s aztán fölültem a lóra, amely álmélkodva meresztette rám szúrós szemét, mintha kérdezné: — „Mi az ördögnek zaklattok ily késő éjszaka“.

Még mindig hat kilométernyire voltunk a kastélytól; az éjszaka koromsötét volt, az ut gidres-gödrös, a ló esőkönnyös és lomha, s mégis ennek ösztönére kellett biznunk magunkat — mert semmit sem láttunk. Én nagyon kényelmellenül ültem a lovon, nem lévén nyerge, minduntalan lecsusztam a bátáról. míg végre a kapitány, mintha ez lett volna a legtermészetesebb dolog a világon — átkarolta derekam, s így értünk haza, mi — a két halálos ellenség — a Bartos kastélyba.

## VII. FEJEZET.

**Még nem!**

Mikor éjjeli tíz óra volt, halálra fáradva és kiéhezve hazaértünk, a három Bartos kisasszony és Flóra néni kijelentette, hogy ez volt a szezon legsikerültebb tréfája. Valamennyien torkuk szakadtából kacagtak, mialatt én elpanaszoltam kiállott szenvedéseimet, s mikor méltankodva ezt kérdeztem, nem nyugtalankodtak e eltűnésem miatt, Iza arcátlanul azt felelte:

— Tudtuk, hogy Karsay kapitány ugyis rád akad, s különben is rossz pénz nem vesz el.

— Veszekedtetek-e legalább? — kérdezte kacagva.

— Szó színes róla! — feleltem gunyosan.

— Akkor a kapitány sok bókot mondott neked?

— Csak egyet, — ha ugyan bók volt.

— Mond meg legalább ezt az egyet kedvesem.

— Oh, tudom, hogy önkénytelenül szaladt ki a száján! Azt mondta, hogy nem tudta, vajjon és sikoltottam e, vagy valami bagoly üvöltött.

— Ez igazán fölséges! — kacagott Iza. — De legalább megfeleltél neki?

— Nem én! Sőt ezentul sem fogom őt bántani. Jó barátok lettünk.

— Hahaha! Ez ám a kedves történet! Te csak azért voltál hozzá udvarias, mert féltél; s tudom, hogy holnap még gorombább leszel, mint ezeltől.

De most egyszer Iza csalódott. Másnap kissé későn mentem le, — szinte szerettem volna nem is találkozni a kapitánnyal — és nagyon kedves, udvarias voltam hozzá. A délutánt azzal töltöttem, hogy készültem „első bálomra“.

(Folytatása következik.)

Mindennemü nyári ruhák  
**TISZTÍTÁSÁT**  
szépen, jutányos árak mellett eszközi  
**Koncz József**

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete  
**DEBRECZEN,**  
Vár u. 3. szám, (zenedő épület)  
és Batthyány-u. 2. sz.

**ZANDER-FÉLE**

medico-mechanikai gyógyintézetemet  
kedden folyó hó 3-án nyitottam meg  
Az órák beosztása mint a múlt évben.

Délelőtt 11—12-ig nők részére,  
Délelőtt 12—1-ig férfiak,  
Délután 4—6-ig gyermekek,  
Délután 6—7-ig férfiak részére.

Jelentkezni lehet a rendelő helyiségben.

Dr. Szász Adolf,

ORVOS.

Telefon sz. 389.

Piac-utca 59. sz.

**Használt butorokat**

ad, vesz, javít és ujakra becsere!

**KÓNYA JÓZSEF**

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

**„Uránus“ villamos Színház**

Kedden szept. 10-én.

**Mózes élete.**

(Bibliai kép.)

Azonkívül a következő ajándékok.

Ferencz József és Vilmos császár tárlalkozása Bécsben.

A halász álma.

Pillangó vadász.

A kiadó lakás.

Villamos áram.

„Vigyáz!“ festve van.

Faulharn Panorámája.

Francia hadsereg átkelése egy folyón.

A harmonikás szerelme.

Műsoron kívül:

**Mózes élete.**

Előadások: Hétköznap este 7, 8, és 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4 től este 11-ig óránként.

Helyárak: Mint rendesen.

Esetleges a műsor változást fenntartva tisztelettel

**Suchán és Winkler.**

Legbiztosabb szépítőszert a

**Fáy-féle Arcz-Crém**

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztáltsággal ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy“ szappan 1 korona.

**Illatszerek minden illatban**

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hásonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

**Grósz Nagy Ferencz**

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszeriar.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

**Iskolás fiúk és lányok**

részére

**Ingek, nadrágok, szoknyák,  
hálókabátok, harisnyák,  
zsebkendők, gallérok, ké-  
zelők, nyakkendők >>>**

Intézetek részére előírás szerint

**Donogán és Somossy-nál**

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

2683/1907. tk.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A p-ladányi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Boheczel Mihály végrehajtónak, özv. Nagy Ferenczné sz. Kiss Mária jelenben Szakács Károlyné végrehajtást szenvedő elleni 310 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a p-ladányi kir. járásbíróóság területén lévő P. Ladányban fekvő a p-ladányi 295 sz. betétben A + 1. sor 111 hrsz. jószágtestre 800 kor. és a + 2 sor. 3059/2. hrsz. felvett jószágtestre az árverést 46 korban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1907. évi október hó 7 ik napján d. e. 9 órákor** az alólirott kir. tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árral alóli eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 koronát és 4 kor. 60 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a p-ladányi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1907. július 13.

Dr. Kados kir. albiró.

**Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb!**

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

**keztük.**

Saját készítményü sérvekötők, haskötők, suspensorok. &gt;&gt;

**Gummi görcsér harisnyák.**

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek &gt;&gt;

**Schön Sándor**

keztü-, kötszer- és orvosi műszertárában  
Debreczen, Piac-utca 12.  
(Stenczinger-ház)



## Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vasatag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozódásúak tessék válaszhológot csatolni.

**Egyedül álló fiatalember,** unalmas délutánjai elűzésére, egy intelligens nő barátságát keresi. Kivánságra színházi bérlet. Titoktartás becsületbeli dolog. Leveleket „Tartalékos kadettörmester” jellegre a kiadóba kérett, melyre okvetlen válaszolok.

**Házasság** 28 éves fűszerkereskedő segéd szegény hozományu özvegy vagy leány ismeretségét kezeli. Méleg képes jelegére czim a kiadóba.

**Auton** erdőszlak mellett 38 hold föld eladó. Ertekezni lehet Kossuth-utca 20. sz. a.

**Felirónó,** megbízható, felvétetik Piac utca 45 szám.

**Főiac-utca** 30 számú házban 2 szép udvari emeleti szoba, előszobával november 1-én kiadó. Bővebb felvilágítást a kiadóhivatalban.

**Egy segéd** ki a rőfös és divat szakmából, a ki a polgár vevőkkel a bánás módot érti, egyszersmint jó eladó, állandó állást nyer Révész Lajos versenyáruházában.

**Vigyázzon!** Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

**Kitűnő,** szép, nemes csemege szőlőt kosárvételnél (nagyban és kicsinybeni eladás) 21 és 23 krért ajánl Wolf R. Kandia-utca 15. sz.



**Tűzifa** ölenként, waggonként és felvágva cser, tölgy, bükk, gyertyán, varga-fa kapható Hegedüs Emilnél. Raktár, Homokkert gázgyár mellett. Iroda Miklós-utca 7.

**Nálam ne vegyen készpénzért,** mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép, és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

### Csizmadia tanoncokat

napibér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és árucaarnoka (Margit fürdő telep.) Debreczenben.

**Piaci bolt,** háromajtós, bármilyen ezébra azonnal kiadó Csapó-utca 11. sz.

**Vasestergályos és géplakatos tanoncok** gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

**Boldogfalva-utca** 2. számú ház, mely bármitéle üzletnek is igen alkalmas, családi körülmények miatt e'adó. A ház 10%-ot jövedelmez. Ugyanott 2 vagy 3 iskolás gyermek teljes ellátásra elfogadtatik.

**Eladó szőlő** a sestakertben. Felvilágosítás kapható Bethlen-utca 47.

**Két butorozott szoba** szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatti bejárat.

**Szőchényi-keri** 52. szám alatt kényelmes lakóház szőlőskerttel olcsón eladó. Ertekezni Boros Testvéreknl.



### Fél áron!

**Tankönyvek.** Az összes fiu- és leány iskolákban használandó tankönyvek fél áron csakis Harmathy antiquariumában kaphatók Debreczen, Fűvészkert-u. 14. A világhírű Pique, Progress szivarka hüvelyek egyedüli elárusítója.

**Csemege szőlőt** ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

**Uraságoktól** levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

**Villamos világitási és erőátviteli berendezések,** lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel **Földvári L.** Debreczeni első hatóságilag engedélyezett villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

**Bercsényi u. 16. szám** alatt egy nagy kapu és egy kis kapu eladó.

**Egy intelligens** izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

**Több rendbelli lakás** kiadó Hunyadi-u. 17.

**Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telekkönyvi vizsgára készülő kézikönyve** megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér bekioldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

**Fűszerberendezést** elad Simon István rendőrség.

**Keresek** egy nőt 25 évtől 35 évesig aki németül is beszél házvezetőnl. Czime megtudható Turai Farkas irodájában.

**Ermelléki bor** 50 litertől eladó 25 krjával péterfia 18.

### Uj elektrotechnikai vállalat.

Telefon sz. 210.



Villamos világitás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása legjutányosabbban s legnagyobb szakértelemmel csak Földes és Vajner elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piac-utca 26. szám nagytrafik udvarban eszközölhetők.

**Száraz diófa** és eseresznyeafa deszka, 70-80 drb. eladó. Felvilágosítással szolgál Tassi Miklós Kossuth-u. 69.

## Fenyő Sándor

férfi szabó, Piacz 63.

Ajánlja durva felszerelt raktárát

hazai-, angol, francia gyapjuszövetekben

mérték szerinti készítésre.

## Iskolakönyvek

és író szerek legszolidabb kiszolgálás mellett kaphatók

**ANTALFY JOZSEF**

könyv- és papir üzletében Piacz-utca 44. szám Letzter mellett. Könyvkötések 10 krtól feljebb.

## Iskola öltönyöket

gyermekünknek

a legjobban és legolcsóbban

hatalmas választékban

## Katz Hermann

Piacz-utca 43. Dreher sörcsarnok mellett.

Saját készítményü

## térfi- és fiu ruha

nagykereskedésében szerezhettjük be.

**Elsőrangu férfi szabóság!**

**Angol- és hazai szövetek.**

### Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kapható

**Porjes Sámuelnél**

Szilágy-Somlyón, saját házánál.

## Szüretelő eszközök!

**borsajtók, zuzók, puttonok, bornyomózsák**

(mind magyar gyártmány) ólom sörét és vadásztöltények raktára.

## Sesztina Lajos

vaskereskedésében.

Debreczen, Piacz-utca 23. sz.

## Előrehaladt idény miatt!!! Nagy occássia vásár a nap- és eső-ernyő gyárban.

Piacz-utca 43. szám.

1. Csinos színes napernyők . . . 1 K 80 fill.
2. Elegáns fél selyem napernyők . . . 2 K 50 3 K
3. Legfinomabb fél selyem napernyők 4 K 4 K 50
4. Elegáns mosható vászon ernyők . . . 4 K 50 fill.
5. Tiszta selyem ernyők . . . 5 K 6 K 7 K
6. Fekete eső-ernyők és antureás 20<sup>o</sup>/° leszállítva.
7. Eredeti francia mell-fűzők 3 koronától kezdve.

Javítások és áthuzások olcsón  
és pontosan eszközöltetnek.

## Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.



Készít mindennemű  
sárgarézés bronzárakat

légszesz, acetylen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra) Ujjá tisztítókat s minden

e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapcn tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni.

## Dr. Ujlaki Hugó

ügyvédi irodáját

Piacz-u 26. sz. házba a nagy trafik udvarán levő keresztépület emeletére, a Hajdumegyei Népbank volt helyiségébe

**helyezte át.**

## Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

## Eladó.

Biharmegye egy nagyobb forgalmu mezővárosában — halál eset miatt

## egy ház

nagyobb forgalmu épületfa üzlettel együtt kiadó.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Kiadó 200 hold I-ső osztályu csupa

## szántóföld,

a berettyó-ujfalui állomástól 4 kilométernyire fekszik és a köves ut mentén van. Igen könnyen és rövid idő alatt megközelíthető. Évi haszonbér 5000 kor.

Fodor Lajos,  
Berettyó Ujfalu.

## A Fillerbank Szövetkezet

(Piacz-u. 41.)

Heti befizetésekkel törleszthető

## kölcsönöket ad

kedvező feltételek mellett.

Mindenféle

## kefe- és ecset árukat

a legjutányosabb gyári árakon ajánl  
Stern József és Testvére  
kefegyár Rt városi raktára, Piacz 22.  
Fésük a legnagyobb választékban kaphatók.

## Szép a bajusz

Hajdusági  
Bajuszpedró.



Védjegy

a híres  
HAJDUSÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos  
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

**Grósz Nagy Ferencz**  
gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvú” gyógyszertár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

## Értesítés.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a 30 év óta fennálló posztó és kézműáru nagykereskedésemet **divat gyapjuszövet és bélés áruosztályllyal bővítettem ki.**

Raktáron tartok: **hazai, angol, skót, öltöny, felöltő és télikabát szöveteket, selyem, bársony mellény és bélésárakat.**

Előnyös összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a **legolcsóbb határozott gyári árakban** számíthatom.

Kívánatra mintákkal is szolgálhatok, vagy kiválasztás végett házhöz küldöm a végeket.

B. pártfogásukat kérve, vagyok

**Mindennap más kirakat!**

tisztelettel

**Fischer Adolf,**  
Piacz-utca 61. szám.

Ha **köszvényben** vagy **osuzban** szenved, ha **rheumaticus bántalmak** gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

## Tölgyfa-balzsamot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb **köszvényes** vagy **osuzos** betegségeket, hát és deréktájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

## A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

mert **hatása gyors s biztos.** Mint lob és daganatoszlító szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a **tölgyfa balzsam a legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen** feltalált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

**Mihalovits Jenő** gyógyszertárában

Debreczenben.

**Villamos-világítási és erőátviteli**

berendezések,  
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

**a Ganz-féle Villamossági R. T.**

debreczeni építésvezetősége  
(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerei felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.  
Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

**Sport gallér**

Divat felöltő, gavallér öltöny,  
Iskola ruha, — Téli kabát,  
Szörme áruk >>><<<

**Neumann M.**

cs. és kir. udvari szállítónál  
a postával szemben.

**Festő iskola.**

Felhívom a nagyérdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy **f. évi szeptember hó 1-től kezdve** a rajz- és festészet minden ágában

**iskolát nyitok.**

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem **Piacz-u. 41. sz. a.** egy tágas és e célra kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 9—12 ig és délután 3—5-ig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügyeletem és rendszeres oktatásom alatt a legújabb irány elvei alapján képezhetik magukat.

Beiratkozásokat a nálam megtudható feltételek mellett máától kezdve elfogadok.

Teljes tisztelettel

**PAJZÓ MIKLÓS** festőművész.

**Első dus választéku előnyomda.**

**Iskolás leányok részére**

ajánlom **dusan felszerelt női kézimunka áruházamat.**  
**Pontos kiszolgálás.**

**Füstös Dezső**

előnyomda és női kézimunka üzlete. Debreczen, Piacz-u. 12.  
Saját gyártmányu férfi-, női- és gyermek harisnyák nagy raktára.

5303/1907. szám.

**Hirdetmény.**

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium az 1907 évi augusztus hó 23-án kelt 26151. számú rendeletével a debreczen—budapesti és nádudvari földesi törvényhatósági közutakon levő „Nádudvari“ a nagyvárad—budapesti th. közuton levő „püspökladányi“ valamint a debreczeni békési th. közuton levő „hajduszováti“ átkelési szakaszoknak, nyers koczka köburkolattal ellátását és pedig;

a nádudvari átkelését . . . 102875 K. 17 f.  
a püspökladányi átkelését . . . 41202 K. 73 f. és  
a hajduszováti átkelését . . . 63058 K. 00 f. összeg erejéig

engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából **1907. évi szeptember hó 21-ik napjának délelőtt 10 órájára** Hajdúvármegye alispánjának hivatala helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi-  
val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok átkelési szakaszonként külön-külön teendők;

Az ajánlatokhoz vállalkozó pecsétjével ellátandó kőminta melléklendő.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a magyar kir. államépítészeti hivatalnál (Debreczen, Szent-Anna-utca 25. szám) a rendes hivatalos órákban naponként délelőtt 1 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1907. szeptember hó 5-én.

**Kovács Gyula,**  
alispán.

**Külföldön jártam!**

Az összes **női ruhaszövet** gyárakat meglátogadtam és a mi szépet és jó kelmét,

**costümre és blousokra valót**

találtam azt mind megvettem, igen kérem a n. közönséget, hogy mielőtt **ruhaszövetet** vásárolna, nézze meg a mostan érkezetteket üzletemben.

Már 1 frtos vásárlás után ajándékot adok. — A fénykép nagyítások még mindig készülnek.

A kirakat sötétkékre van festve.

Tisztelettel

**Lówy F. Piacz-u. 24.**